

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 20 korona.

Nyilttér soronként 1 korona.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

A vörös kakas meséje.

Évődő nagyok mese fogytán szokták ezzel bosszantani a gyemeksobák kisdedeit: „Elmondjam-e a vörös kakas meséjét?”

S ha a lépre ment gyermek mesét sóvárgóan igenel, akkor az évődő nagy azt mondja: „Nem azt mondom én, hogy igen; hanem azt, hogy — elmondjam-e a vörös kakas meséjét.”

És ha a gyermek újból igenel, a tréfás nagy megint csak úgy kérdezi: „... elmondjam-e?...” És ha a gyermek ismét ugyanúgy, a nagy ismét ugyanígy.

És ez így megyen — a végkimerülésig; azaz, míg vagy a megtréfált, vagy a megtréfáló megunja a dolgot.

És a vörös kakas meséje — örökké, évről-évre, évtizedről-évtizedre, nemzedékről nemzedékre elmondatlan marad.

Azaz, hogy — most már — még sem marad elmondatlan. A mindenekről korlátlanul rendelkező hatalmas Ur a mostanuló rémséges háborusdinak egyik közelbről szorongások között átalélt napját rendelte a csodás véletlen idejéül, hogy végre-valahára legyen elmondva — a vörös kakas meséje.

Maga a vörös kakas szállott alá, hogy néminemű tollberzengetések után elmondja végre az idáig hetvenhét lakattal zárolt mesét. Hogy vegyenek róla tudomást — világért sem gyemeksobák kisdedei, ha-

nem inkább felnőttek s azok közül is az igazságszolgáltató szobák felnőttjei.

Hallottam és — tovább adom. Akinek füle vagy, hallja; akinek szeme vagy, lássa! Akinek pedig igaztalanságok megtorlához ereje és elhivatása vagy, ha — a nyul farknyi mese végén — szükségesnek mutatkozik, vesse reá erős kezét az elhivatása szerint való gyors cselekedetre!

*

1918. szeptember 26. napján délután 3 és 4 óra között szállott alá a vörös kakas. Kedves kis Krasznamenti városunk középpontja körül fekvő telkek egyikén, Báthory-várkertünk nyugaton délre húzódó kőfalának tövében. Egy gazdasági épület fedélzetének kellős közepén.

Alászállása — mint rendesen — enyészetet, pusztulást ijesztően hirdető volt. Föl és alászaladgált az egész tetőzetten, majd a szomszédos épületeken járta garázda táncát. Sarkantyúja emésztő tűzszikrákat szórt szerteszét.

Ijedten összeverődött embereknek kezdetben tanácstalanul tétova, de azután helyes vonalakba kapott lázteljes munkálkodása, egyesült munkája hessegette a kártevő madárt. Életkockázató bátor férfiak közelébe térköttek, hogy fejszével és más eszközökkel utját vágják. Sokan serénykedtek, hogy vizsugárral riogassák.

A gonosz madár, hol dévajul, hol mérgesen szállt idebb-odább. Egyszerre csak ereje lankadni látszott, megtántorult és

zsupsz! — alábukott. Belébukott egyik istálló alatt szélteben-hosszában terjengő óriási verembe.

Nem lett volna kár érette, de nem törte ki a nyakát. Nem ám! Mert a verem telidesteli volt jó, finom életmagvakkal.

A drága hosszudad, gömbölyded magvacsakák puha fekhelyet kínáltak a gonosz madárnak. Az meg is hempergette magát közöttük. De azután csak talpra ugrott és és bálátlánul a szegény kis magvakat tüzes lehelletével halálfeketére meg tűzpirosra pörköltve, rugdosta felfelé, meg kifelé, a közel udvarokon összetódult bámesz népség elé. Azután pedig ripegéssel-ropogással — ez volt az ő kaján kacagása — mesét kiabált az emberek felé.

„Egyszer volt, hol nem volt. Nevenincsnek hívták. Neve nem volt, de pénze volt. Pénze sok volt, földje is sok. Sok szép földjén élet termett. Államanyó kért belőle. De Nevenincs megtagadta. Államanyó ráparancsolt: „Szegény testvérednek adj belőle!” Nem adott Nevenincs semmi áron. Elvermelte a határon. Szegény testvér kért belőle. „Majd adok, ha jó az éhség!” Jött az éhség. Szegény kapott. Nevenincs adott. Csak a bőrét nyuzta le érte. Szegény testvér átkot mondott: „Tűz égesse azt a magot, melyből aztál!” ...

*

Eddig tartott a vörös kakas meséje. Hogy lett-e volna még tovább is, — iga-

Gondolatok szeptember végén.*

Szeptember!

Az a színváltozásban pazar, az az álmodozásra hívó, az a poézisban gazdag ezüst-fátyolos, szelid szeptember, amikor elyan jól esett odakünn a szabadban bolyongani, amikor a természetnek panasztalan könyeken átalmosolygó hervadásába sejtő érzéssel olvad bele a lélek és „álmodja, ami fáj;” az a bűbajos nyárutó mi hozzánk többé nem beszél... Lombok fonnyadása, virágok haldoklása, sugaraknak kihamvadása — nem hat a szívünkre már... Ki andalog ma álmodozón az összegörbült pirosló, sárguló avarban? Kinek a lelke simul borongó áhitattal az elmúlásnak ünnepies hangulataiba? A csendnek csodálatos szavában vajjon ki gyönyörködik?! Eltávolodott egymástól két egymást megértő. Idegen lett egymáshoz a természet és az ember.

A könyező erdők, a megtört napsugarak, a hervadásnak fensege, bája — immár nem kötik le lelkünket és költői gondolatokkal nem ihletik meg a képzeletet. — Poézis? Ah, a poézis — szegény — száműzött közülünk régen! Nehézkes józanság telepedett helyére. A próza, mint Poe Edgar hollója elűzhetetlenül mellettünk maradt; — a próza, amely a fáradt levelek

*) Kedves visszaemlékezéssel a Szilágysomlyón eltöltött régi jó időkre.

hullásakor első kérdésnek vágja szemünkbe: hogy is állunk tüzelő dolgában, beszereztük-e már a télre szükséges fát, hozzájuthatunk-e szénhez? A próza, amely a bucsuzó sugarakkal a petroleumhiányt, a villamosvilágítás megszorítását, a hihetetlen gyertya és gyufaárakat juttatja eszünkbe.

A próza az, amely nyíltan megmagyarázza, hogy a mi sorsunk ez időben mindig öszre hajló, mindig csupa bucsuzás s hogy amíg utnak ered a nyár, utána fordul majd az ősz is és velük együtt erednek utnak azok az apró örömek, melyek kellemessé teszik az életet...

Örömeink! Voltak még örömeink? Voltak. Szerények, észrevétlenül meghúzódók, mint felhők alján a halvány csillagok. Jóformán nem is tudunk létezésükről. Megszokás valamennyi s ha eltűnnek közülünk, meg fogjuk szokni azt is, hogy nincsenek már... Csak pusztább, sivárabb lesz körülöttünk az élet, akár a kietlen téli táj.

Bucsuzás! Bucsuzunk szeptember végén attól, amit a nyáron néhány keményen kiérdemelt derűs pihenőn ernyedetlen követeléssel erőszakoltunk ki a szűkmarku jelentől — nyugalunktól veszünk keserves bucsut... Azt a parányi dédelgetett nyugalmat, amely a gyümölcsöt hozó, gabonát érlelő áldott melegségben mihozzánk szállott: elviszi most az ősz s itt hagyja cserébe — a gondot; a mindennapi élelmek összeszedésével járó súlyos gondot.

Bucsuzunk az összetartó barátkozástól is. Nincs most alkalom rá, hogy az fejlődhessék.

Fűtött helyiségek, világos termek ma a mesék országába valók. A társaságok felélénkítője: a jókedvű szócsere, forró kávé, párolgó tea mellett nem fog feltűnni a télnak látóhatárán. Cuba és Ceylon termését legfeljebb a többszörös milliomosok élvezhetik. Egyébként tej és vaj sincsen! A hadikávé ugyan jó és tápláló, tiszta anyagokból van összeszerkesztve, nem volna benne semmi hiba, csak az a baja, hogy nem kávé s már az sem kapható. Kék lángocskák nem fognak duruzsolni a fényes szamovárok alatt s a kis kanalaknak diszkrét csörgése kedves asszonycsicsérgést nem kísér. A bor, szesz, rum, a cukor ismeretlen fogalmak lesznek maholnap.

És a sör?! Mézes cirokseprő — méregdrágán mérve — és rozsz. Nem derül tőle kedvre a legmegrögzöttebb fogyasztója sem. A kedélyes söröző kompániáknak hát befellegzett...

Vége a vigasságos, zajos szüreteknek is; vége a dallal, táncal összekötött szőlőszedésnek. Hiszen ma a szüretelést a gazda helyett a vevők végeztetik. Bor — mondják — lesz elegendő, jó vásárt csinálhat vele a termelő; fáradságának, költségeinek kamatától meg lesz a pótlása, hanem az árat nem a kisvagyону, vőkonypénzü, csekély javadalmaszása közepesztály érezényéhez mérték. — A hegy levét, a sikaág arany borát jövőben csupán a hadseregszállítók iszogatják. Csak a dugdagdagek társaságában járja majd a keserű bortal: „Gondold meg és igyál!” Sajnos, a dolog így áll!...

zán nem tudom. Mert abban a pillanatban, hogy az utolsó szót elropogtatta, — a vörös kakast — a mitől örök életében legjobban irtózott — egy jéghideg vaskos vizsugár úgy fejen találta, hogy azonnal hanyattán vágódott és azután egyetlen árva hang el nem hagyta a torkát.

Nincs tovább. Lehet, hogy a mit itt a kakas beszédjeként leadtam, abban sincs egy szó sem igaz.

De hát elvégre azért — mese.

A vörös kakas meséje.

B. Józsa Gyula.

A fogyasztóközönség szervezkedése városunkban.

Városunkban a szövetkezeti eszmét a szövetkezet megalakításával 15 évvel ezelőtt a helybeli ipartestület vezetősége plántálta be a hitelszövetkezet megalakításával. Azóta a szövetkezet szerény keretek között fejlődött, izmosodott s ma helybeli hitelszövetkezetünk egyik erőssége társadalmi szervezetünknek, mely fontos közgazdasági célt szolgál és tölt be.

A szövetkezeti eszme munkásai azonban nem szabad, hogy e nehéz időben a hitelszövetkezet megalakításával elvégezettnek lássák kötelességeiket, mert hiszen a hitelszövetkezet saját tagjait gazdasági függetlenítését és izmosítását célozzák, — azonban a mindennapi megélhetés könnyítésén, az árak beszerzésében nem folyhatnak bele, — így a mindennapi élet

A barátságos kvaterkázásoktól, a gondzó délutánoktól, a vidám estéktől bizony elbucszhatunk! Ellenben minden törekvésünk arra irányulhat, hogy kellő védelmi harcot folytathassunk a fenyegető téllal szemben. Maholnap itt lesz nyakunkon ellenségünk: a hideg, a metsző szél, a hó. A tél hozza el, a mogorva tél, amely hajdanta barátságos, meleg szobával, vigan patogó kandallóval, megrakott tűzhelyvel, tele éléskamrával, névnapokkal, lakodalmakkal, jókedvű összejövetelekkel kedveskedő vendégnek érkezett a munkában eltöltött őszy nyomában. Ma mindennek se hire, se hamva!

Megváltoztál havas Télapó! Javakban szükkölködő, inséget hordozó betolakodott lett belőled, aki mindent elvesz tőlünk, amit a nyáron szereztünk s az őszy elől elrejtegettünk. Elveszed még azt a parányi meleget is, ami a lelkünket élteti. Bundában, lábzsákban, botosban bujdosva a hideg hajlékokban — sanyaru állapot! Kifogy ilyenkor a szíveknek a fűtőanyaga is, nincsen táplálója — se kívül, se belül! . . .

Szeptemberi gondolatok. Merengő bucsuzás a lombhullató őszi fák alatt . . . Jelentéktelennek látszó semmiségek talán. Szokások, megszokottságok, amelyek éveken és éveken át növekedtek, fejlődtek, — a minden napnak fáján egy-egy levél. — És most peregnék, perdülnek lefelé az őszi szélben . . . S mig az elmúlásnak nagy színjátékát elnézzük, — mig a tavaszvárásba haló természetnek nagyszerű nyugalman eltűnődünk, félve, reménykedve keresi elborult szemünk a magasságot és kérdést kapcsol a kérdéshez: majd ha a hervadás újra virul, — megjön-e számunkra is a tavasz?

Dr. Csák Alajos Cirjék.

forगतagában a tömörülés, szervezkedés nagy előnyei nem domborodhatnak ki, csak a fogyasztási szövetkezeti alakulásban. Városunkban ezen alakulás létrehozása már évekkal ezelőtt megkíséreltetett, de minden eredmény nélkül. Ma azonban, e vérzivataros időkben, mikor a mindennapi élet legfőbb szükségleti cikkei uzsoraárban sem tudjuk legtöbbször beszerezni, be kell láss a város minden polgára, hogy kell létesülnön egy olyan intézmény, mely az elsőrendű fogyasztási cikktől kezdve a háztartás összes szükségletei beszerzésével hivatászerűen foglalkozzék s az így beszerzett árut tagjai között üzleti költségei felszámításával azok között elossza.

Szükségtelen bővebben indokolnunk a fogyasztási szövetkezeti bolt alakításának feltétlen nagy szükségességét. Hiszen ma nincs háztartás, család, hol a házi ecettől, vagy gyufától kezdve ne tapasztalnók mindennap az áruzsorát. Ki vagyunk szolgáltatva mindnyájan azok önkényének, kik e cikkek forgalomba hozatalával foglalkoznak. Telhetetlenségük és kapzsiságuk ellen nincsen törvény, védelem, csak egyetlen egy védelem, a fogyasztó közönség tömörülése, szövetkezése, hogy önmaga állítson fel olyan szervet, mely szükségletei beszerzésével hivatászerűen foglalkozzék.

E célt akarja szolgálni városunk hitelszövetkezete által felállítandó fogyasztási szövetkezet.

Tudomásunk szerint a már kibocsátott aláírási ivenek eddig 300 család, illetőleg tag iratkozott be s még most is folynak a jelentkezések a hitelszövetkezethez kitett aláírási iven.

Az előkészületek az alakuló közgyűlésre nagyban folynak s a „Hangya” központ által kiküldendő föllenőr személyes megjelenésével az alakuló közgyűlés október hó 13-án délelőtt lesz megtartva. Minthogy ezen alakulás minden háztartásnak óriási előnyére fog válni s mint-hogy a megélhetés egyenesen veszélyeztető áruzsora ellen védekezni csak ez az egyetlen mód kínálkozik, e mozgalomhoz csatlakozni, érdekeit megvédeni mindenkinek önmaga iránti kötelessége kell, hogy legyen.

Az eddigi jelentkezések által aláírt üzlet-rész megközelíti az 50,000 koronát, mely összeg remélhetőleg az alakuló közgyűlésig meg fog kétszereződni, mely által lesz csak lehetséges, hogy az ily nagy forgalmu helyen megnyitandó szövetkezeti bolt feladatának megfelelni tudjon.

Az alapítók munkáját megkönnyítendő, e mozgalomhoz való csatlakozást mi is a legmelegebben ajánljuk.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, szeptember hó 30-ikától, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, szept. 30.

(Hivatalos.) Olasz harctér. Sikeres járőr-vállalkozások voltak. Az Ochrida tótól közvetlenül keletre a bolgár front helyzetére való tekintettel, helyi harcok után egy terepszakaszt kiűrtettünk. A vezérkar főnöke.

Berlin, szept. 30.

Nyugati harctér. Ruprecht trónörökös és Böhm vezérezredes hadesoportja. Hatalmas viaskodás folyik a Cambrai és St. Quentin közötti

arconalon. A város ellen és tőle két oldalt az ellenség 16 hadosztályt vetett harcba, hogy Cambrait elfoglalja és vonalunkat az ut mindkét oldalán áttörje, de ellentámadásaink következtében meghiúsultak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Használjunk hadisegély-bélyegeket.

— Szilágysármegye törvényhatósági bizottsága szeptember hó 30-ik napján tartotta meg őszi rendes közgyűlését Zilahon, a vármegyeház dísztermében. A bizottsági tagok közepes számmal vettek részt a gyűlésen. És a megjelentek hangulatát szemmeláthatólag uralta az előző napok urbi et orbi szétszállingózott harctéri híren nyomasztó hatása. A tárgyalás azonban ennek dacára kellő élénkséggel és gyorsasággal folyt le. Elnöki megnyitót feszült figyelem mellett dr. Kaizler György főispán mondott, akinek is e beszédében két kiemelkedő pont volt: 1) az általánosan kedvelt, évek hosszú sora óta érdemes tisztii főügyésznek és th. bizottsági tagnak, a jelen gyűlést 2 nappal előzően elhalálozott Biró Ferencnek elparentálása, — 2) a m. kir. miniszterelnök azon nyilatkozatának közlése, mellyel megnyugtatta a vármegyét, hogy a vármegyék új beosztásának kérdését a kormány — különösen a háboru tartama alatt — szőnyegre nem hozza, tehát az erre nézve kolportált hírlélesek teljesen alaptalanok. — A Biró Ferenc elhalálozására vonatkozó gyászhirot a közgyűlés fájdalmas részvétellel vette tudomásul s részvételének a halott érdemeit méltató jegyzőkönyvelését határozta. A miniszterelnöki üzenet pedig megnyugvással nyert tudomásul vételt.

A főtárgysorozatnak 106 és a póttárgyzéknek 26 pontja simán és az állandó választmány előkészítő javaslatainak elfogadásával letárgyalatott. Nagyobb vitát csupán az alispánnak a főtárgysorozat 26. pontjában foglalt azon előterjesztése provokált, mely a vármegyei közpénztári pénzeknek a zilahi pénztárakban elhelyezését proponálta. Simay Miklós ezen előterjesztéssel szemben indítványozta, hogy e pénzek valamennyi része szilágysomlyói takarékpénztárakban is helyeztessék el. Ellenindítványát azonban szótöbbség elvetette. — Szilágysomlyó városának jóváhagyás végett fölterjesztett képviselőtestületi határozatai — az előadói javaslatok szerint — jóváhagyást nyertek. Kivéve a póttárgysorozat 3. pontjában foglalt azon kt. határozatot, mely az Abrahám Sándor nyug. tanácsos által vizsátértendő beszerzési előleg el nem engedését mondotta ki; a közgyűlés a várost ezen előleg visszatérítésének törvényszerű elengedésére kötelezte. — A két tárgysorozat tárgyalásának befejezése után, a fölvetett jegyzőkönyv hitelesítése is megtörténvén, a főispán-elnök a gyűlést kevéssel 11 óra után bezárta.

— Elmaradt gyűlés. Az Erdélyi Szövetség Vezető Tanácsának mult hó 28-ára összehívott gyűlése, melyről nagyfontosságú tárgysorozata miatt mult számunkban mi is megemlékeztünk, dacára, hogy a megjelölt helyen és időben a választmányi tagok igen szép számmal megjelentek, — közbejött akadályok miatt nem tartatott meg.

— Halálozás. Biró Ferenc nyugalmazott vármegyei tisztii főügyész, a zilahi ref. Wesselyi kollégium gondnoka, törvényhatósági bizottsági tag, életének 69-ik, házasságának 41-ik évében szeptember 28-án Zilahon elhunyt. Temetése szeptember 30-án délután fél 4 órakor

CLUBSPÉCIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY
MODIANO FELÜLMULHATATLAN
IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE!

volt a reformátusok szokása szerint. Halálát gyászolják: özv. Biró Ferencné szül. Visky Emma, az elhunyt neje, István és jegyese Kovács Irénke, Erzsike és férje dr. Kaizler Imre, gyermekei.

— A postal hivatalos órák korlátozása. A fűtő és világító anyagokkal való takarékoskodás céljából a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1917. évi november hó 18-án 88.177. szám alatt kelt rendelete alapján a nagyváradi m. kir. posta- és táviradigazgatóság a posta- és táviradivatal hivatalos óráit 1918. október hó 1-től kezdődőleg további intézkedésig a következőképpen korlátozta: 1) Ajánlott levelek: főlvetetnek délelőtt 8 órától esti 9-ig; (d. u. 4 óra után a táviradánál); kiadatnak délelőtt 8 órától délután 4 óráig. 2) Csomagok és értéklevelek: főlvetetnek és kiadatnak délelőtt 8 órától 12-ig és délután 2 órától 4-ig. 3) Postautalványok: főlvetetnek és kiadatnak délelőtt 8 órától 12-ig és délután 2 órától 4-ig. 4) Postatakarékpénztár: be- és visszafizetések eszközöltnak délelőtt 8 órától 12-ig és délután 2 órától 4-ig. A távirada és távbeszélő szolgálat nem korlátoztatott. Szilágysomlyó, 1918. szeptember 30-án. Jakabos Gergely, pt. főtiszt, hivatalvezető.

— Kinyomozatlan vétkes könnyelműségnek kártétele. Nem megállapítható, hogy szilvaifűzésnek gondatlanul kezelt tűztől, vagy rejtve pipázó suhancok könnyelműségéből, vagy egyéb hasonló okból támadott az a hatalmas épületégés, amely a mult csütörtökön óriási ijedséget keltett, különösen a várkert környékén lakó polgártársainknál. Délután 3 és 4 óra között vetett lobbót a várkert nyugati kőfalához simuló azon istállónak közbeeső része, mely a Róth Izidor haszonbérletében áll. A tűz nagy gyorsasággal terjedt tovább az egész istállófedélzetén és csakhamar elharapózott a Bartha Iván tulajdonát képező szomszédos istállóra is, valamint a másik oldalon özv. Szabó Ferencné udvarában épült bérházra is. Ennek nagy része, valamint a két istálló teljesen a lángok martalékaivá lettek. A többi meglehetősen zsúfolt közelségben levő gazdasági épületek és lakóházak, bár szintén erős veszedelembe forogtak, nagyjából sérületlenül maradtak; csupán a Glück Mózes lakóházának keleti oldalán és a várkertben meglehetősen távolságban levő jégverem bástyának fedélzetén maradtak némi kevésbé jelentős égés-nyomok. Ember és állatéletben kár nem esett. Az elégett épületekben és az odaégett szénában s egyéb ingóságokban esett kár megközelíti a 30—35 ezer koronányit. Az egyik istálló alatt épült veremben gabona is égett oda, melyről némelyek azt állítják, hogy házi-használatra rejtetett el a rekvirálás elől, mások pedig, hogy árdragítási céllal. Mindenesetre gyanus, hogy e gabonának gazdája nincs. Az utóbbi feltevés alkalmas szolgáltató lapunk főmunkatársának, hogy azt költői lendülettel dolgozza fel, mint — ha nem is épen az erre esetre, de más esetekre elképzelhető — lehetőséget. E prózában írott költeményt jelen számunk vezető helyén közöljük.

— Új postabélyegek. A napokban kerültek forgalomba az új postabélyegek és pedig 10, 20 és 40 filléres értékben. A 10 és 20 filléreseken Károly király arcképe van, a 40 filléreseken pedig Zita királynéé. Az új bélyegsorozat 10, 15, 20, 25 filléres értékben a király fejével, a 40, 45, 50 és 95 filléres értékben pedig a királyné fejével lesz díszítve. 95 filléres levélbélyeg is lesz. Egyelőre csak a 10, 20 és 40 filléres bélyegek kerülnek forgalomba, a többi időközönként jön utána, aszerint, amint az államnyomda elkészül a nyomásukkal. A most forgalomba lévő bélyegek, amelyek az aratást ábrázolják, tovább is érvényben maradnak.

— A tűzoltás rendezésének kérdése városunkban sürgős és alapos rendezést igényel. Az a fejvesztett kapkodás, mely a tétlenség zsebhadtságból tevékenységre serkent közönségnek (a végén mégis derekasnak mondható) közremunkálását jellemezte legközelebből a Róth Izidor, Bartha Iván és özv. Szabó Ferencné telkein a mult csütörtökön történt tűzvész megfékezésénél, illetve lokalizálásánál s a mely eredményeket (Sz. U. kollégánk megjegyzése szerint: az emberek gyors akcióba állásának hiányát egyedül equalizáló) szélhányban tudott sikert elérni, — követelőzően kiált az illetékesek fülébe: e kérdésben valamit mielőbb és okvetlen tenni kell.

— Talált pénz. A mult hó 27-én tartott országos vásáron a piacon nagyobb összegű pénz találtatott. Igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányi hivatalban átveheti. Bölöny Bálint, rendőrkapitány.

— Öszinte elismerést kell nyilvánítanunk mindazon derék polgártársainknak, kik a szept. 26-iki tűzvész megfékezésénél fáradhatlan és buzgó közreműködésükkel kitüntették magukat. Sajnáljuk, hogy ezen adhoc „önkéntes tűzoltóinkról” csak megközelítően is teljes névsort nem adhatunk; de néhány érdemes nevet hallgatással még sem mellőzhetünk. Így a következőket: Bardócz Pál, Farkas Viktor, Kajaba r. kath. segédlelkész, Karsay Sándor, Kocsis György, Kupkay Albert, Lengyel Gyula, Markovits Sándor, Nagy István áldozár, Ölvédi Ferenc, Papp Imre, Szénássy Miklós, Vevér Emil, a zilahi ref. kollégium két diákja és a szilágysomlyói róm. kath. főgimnázium több felsőosztályos növendéke.

— Levegőfertőzés. Mult számunkban közöltünk egy felszólalást azon törvény- és egészségellenes állapotok ellen, mely szerint a nagyfalusi ut elején levő pálinkafőző telepen a levegőt s a Kraszna vizét gondatlanul kezelt szilvacefethalmok fertőztetik meg. Sajnos, hogy e híradást még tetejeznünk kell s az a még infamissabb állapotnak feltárással, hogy a város kellős közepén is van egy ilyen patentírozatlan levegőfertőző intézmény, a Weinberger-féle szeszfőző, amelyből szeszkiáramló dögleletes levegő az időjárás kegyes, vagy kegyetlen szeszélyei szerint hol csak undorodásba, hol pedig éppen ájulásba is dönti az utcán járókelőket.

— A sóárak felemelése. A pénzügyminiszter utasította a sóhivatalokat, hogy a kőso alapárát métermázsánként 18 korona helyett 28 koronával, a főtt sóét 19 korona helyett 33 koronával, a tengeri sóét 18 korona helyett 33 koronával, a konyhasókat általában 10—10 koronával drágábban, végül a marhasó árát 6 korona helyett 10 koronával számítsák és az eladási árakat ennek megfelelően állapítsák meg.

— Egy világgraszoló találmányt lesz alkalma városunk hölgyközönségének csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap délután pont 3 órakor a Medve szálloda éttermében megtekinteni, melyet a szabadság tulajdonosa díjtalanul mutat be. Az AEROWASH légnyomású mosógép, amely 1 óra alatt egy napi mosást végez, negyedannyi szappan és alig valami tüzelőanyag kell hozzá. Kiméli a ruhát és a kezeket, mivel a légnyomás sajtolja ki a szennyet a ruhából. Ara 60 korona. Össze nem veszesztendő az eddig használatban levő mosógépekkel. Kívánatra házaknál is végzek bemutató próbamosást vételkötelezettség nélkül. Az egyedárusítás joga Szilágysomlyó területére átadandó lesz.

— Álhírek terjesztői ellen. A belügyminiszter leiratot küldött a törvényhatóságokhoz s különösen felhívja benne a figyelmet arra, hogy szigorúan ellenőrizzék az álhírek terjesztőit. Elrendeli a miniszter, hogy aki közállapo-

tainkra vonatkozó oly hírt kohol, vagy olyan álhírt terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a lakosság körébe elkedvetlenedést támasszon, a nemzetet ellenálló erejében a becsületes béke elérésébe vetett hitében megingassa, vagy közgazdasági viszonyainkról valótlán és kedvezőtlen hírt koholt és terjeszt, kihágást követ el és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

— 3 korona 30 fillér a cukor ára. A cukor árát az október 1-én megjelent miniszteri rendelet a kiesinyben való árusításban az eddigi 2 korona 40 fillérről 3 korona 30 fillérre emelte fel. A magasabb ár október 2-án lépett életbe s hatálya Horvátországra is kiterjed.

— A diótermés lefoglalása. A hivatalos lap közelebbi száma a kormány közelebbi rendeletét közli, a melylyel a kormány Ssatmár, Zemplén, Ung, Bereg, Ugocsa, Máramaros, Beszterecenaszód, Szolnok-Doboka, Szilágys, Bihar, Arad, Krassószörény, Hunyad, Kisküküllő, Nagyküküllő, Alsófehér, Marostorda és Kolozsvármegyék diótermését a Zöltségközpont részére közötelekre való szétosztás céljából lefoglalja.

— Az első elemítől hatig, valamint a polgári I-II-ik osztályára előkészít, „Berlitz” módszer szerint német leckeórákat ad és cimbalomtanítást elvállal lakásán Szalay Hedvig áll. tanítónő. Magura-utca 17. szám.

Legujabb!

Budapest, okt. 2.

(Hivatalos.) Olasz harctér. Az olasz harctéren méresekelt tűzéségi és járőrharok voltak. A vezérkar főnöke.

Berlin, okt. 2.

Nyugati harctér. Ruprecht bajor trónörökös hadseregertje. Stenehenthől éssakra ellenséges támadások visszaverése alkalmával 100 foglyot ejtettünk. A Cambrai esata ötödik napja ismét az ellenség teljes kudarcával végsőződött. St. Quentintól keletre napközben heves támadások fejlődtek ki, de visszavertük őket Ludendorff.

Eladó ingatlanok.

Szilágysomlyón, a Rákóczi-utcában levő modern épület, három külön lakosztálylyal, a szükséges melléképületekkel, nagy gyümölcsösökkel és veteményes kerttel, — valamint a Mikszáth Kálmán-utcában levő modern, teljesen alapincézett, négy szobás lakóház, zárt folyosóval, melléképületekkel, nagy szinnel, udvarral és veteményes kerttel, — továbbá ennek szomszédságában két szobás lakóház melléképületekkel és veteményes kerttel, — végül a Felsőmezőn egy darab öt kat. holdas és egy darab három kat. hold és 375 □ öles táblában levő szántóföld szabad kézből eladó.

Az eladással dr. Rosenberg Zoltán ügyvéd van megbízva.

STERNBERG Harmonika
hangja nagyszerű!
Budapest, VII., Rákóczi-ut 60., saját palota.

Kitűnő hang, háromváltós,
acélsarku K 50.—
Még finomabb, orgona
hangu K 80.—
2 soros, 21 billentyűs,
finom K 120.—
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

— A mezőgazdasági felmentések, kevés kivétellel, november hó 30-án járnak le. Mint-hogy a felmentések megújítása iránti összes kérelmek az egész országból egyidőben érkez-nének be a földművelésügyi minisztériumhoz és ezeknek elintézése óriási munkatorlódást jelen-tene, a földművelésügyi minisztériumban tanács-kozás volt a felmentések egyszerűsítése tárgyá-ban. Ennek a tanácskozásnak eredményeképp a földművelésügyi miniszter — a honvédelmi miniszterrel egyidejűleg — értesítette az összes főispánokat, hogy a november hó 30-án lejá-ró mező és erdőgazdasági felmentések egyszerű-sítése érdekében az összes hatóságok munkáinak lényeges megkönnyítését s ezzel kapcsolatban a legmeheszebbmenő papírkímélést határozta el és erre vonatkozólag valamennyi főispán figyelme-ztetést kapott, hogy az újabb felmentés iránti kérvényeket ne az eddigi óriási nagyságu név-jegyzékeken állítsák ki, sőt mindaddig, míg újabb rendeletet nem kapnak, egyáltalán ne ál-lítsák ki. Az egyszerűsítés tényleges keresztül-vitele érdekében a napokban a földművelésügyi minisztériumban újabb tanácskozás volt, a melyen az egyszerűsítés módoszatát állapították meg. Az értekezlet határozata szerint a közeli napokban nemcsak a főispánok, hanem az ös-szes névjegyzékeket első fokon kiállító közegek pontos utasítást kapnak a tekintetben, hogy a felmentési jegyzékek ezután miképp szerkesz-tendők. Az összes elsőfoku hatóságok az erre vonatkozó új névjegyzékeket a többi szükséges nyomtatványokkal két héten belül megkapják.

— A világháború döntő szakasza előtt állunk. Ily történelmi jelentőségű napokban senki sem nélkülözheti a mindennapi újságot. Felhívjuk ezért az olvasóközönség figyelmét a Pesti Hírlap előfizetési felhívására, melyből meg-tudjuk, hogy aki most az október—decemberi negyedévre 13 koronával, vagy megszakítás nélkül havonként december 31-ig előfizet a Pesti Hírlap kiadóhivatalánál, (Budapest, V., Vilmos császár-ut 78.) az díjtanul megkapja a Pesti Hírlap nagy képes naptárát az 1919-ik évre. A Naptár ezuttal a naptári részen kívül a negyvenéves Pesti Hírlap történetéből fog hozni rendkívül érdekes adatokat és képeket.

— Egy teljes kis regényt közöl Az Ér-dekes Ujság minden száma, mely különben is tele van a legjobb olvasnivalókkal. Az aktuális eseményekről rengeteg fénykép, Nagy Endre rovata, eleven Kabaré rovat, friss tréfák, a Mai problémák új rovata, eredeti regények és ki-tűnő elbeszélések Az Érdekes Ujság szokott tartalma. Aki egy negyedévre 12 kor. 50 fillér-rel előfizet, ráfizetés nélkül kapja meg a gazdag és díszes karácsonyi számot. Egyes szám ára 1 kor. Az Érdekes ujság kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt van.

— Ki lenne a legszebb mozzásinésznő? Ezzel a kérdéssel fordul a Színházi Élet leg-újabb száma olvasóihoz. A szépségversenynek egészen új, érdekes fajtája ez a pályázat, melyen asszonyok, leányok beküldött fényképeit egy filmrendezéskből és írókból álló bizottság fogja eldönteni, melyik az a nő, aki arca, foje, szépsége, megjelenése által a legmértöbb és leg-alkalmasabb lenne a „legszebb magyar művésznő” elnevezésre. A beküldött fényképek köz-lését a Színházi Élet már a jövő számban meg-kezdi, a legszebbnek ítélt képek tulajdonosnői között pedig huszonnyolc értékes díjat oszt ki. Az első díj egy női arany cigarettatárca, vagy pedig 2000 korona. A részletes pályázati fel-tételek a Színházi Élet most megjelent számá-ban olvashatók.

— Páratlan ujságsiker a Képes Ujság. Nem is csoda, mert minden sora és képe szo-katlan és érdekfeszítő. Szenzációs tudományos cikkek, kalandos történetek, borzalmas pillanatok minden számban. Aki egy negyedévre 10 koroná-val előfizet, ingyen kapja meg a Képes Ujság szenzációs jövő évi naptárát. Egyes szám ára 80 fillér. Kiadóhivatal V., Vilmos csá-szár-ut 78.

— A legjobb szépirodalom, érdekfeszítő, kedves, mulattató és szenzációs regények gyűj-teménye a Legjobb Könyvek. Minden száma művészi berítéssel 64 oldalon jelenik meg. Egyes szám ára 80 fillér. A Legjobb Könyvek kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt van.

— Nyolcadik hadikölcsönünk nagy eredménye. A nyolcadik hadikölcsönre vonat-kozó eddigi elszámolásból megállapítható, hogy a kölcsön a pénzügyi részesről átvett 950 millió korona névértékű 5%-os magyar királyi állami pénztári jegyek hozzásszámításával 3860 millió koronát meghaladó névértékű címletek elhelyezését eredményezte, úgy hogy a nyolcadik magyar hadikölcsön eredménye több mint 30 millióval haladja meg a hetedik hadikölcsön-nek valamennyi korábbi hadikölcsönt lényegesen túlszárnyaló eredményét.

Eladó széna.

Öt boglya elsőrendű széna a fehér-hegyen eladó.

Bővebb értesítést ad László Józsefné a helyszínén.

3561—1918. sz.

Pályázati hirdetmény.

Krasznai járásban a magyarkeceli, alsóvalkői körben és Kraszna nagyközség-ben lemondás folytán megüresedett segéd-jegyzői állásokra pályázatot hirdetnek.

Az állások javadalmazása.

Törzsfizetés 1400 korona.

Háborús segély 1080 korona.

Lakbér 200 korona és a közgyámi állással járó javadalmazás.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérelmeket az ed-digi alkalmazásukkal igazolt okmányokkal 1918. évi október hó 20-ig hozzám annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választások napjáról később fogok intézkedni.

Kraszna, 1918. szeptember 13.

Veress István,
főszolgabíró.

Eladó ház.

Szilágysomlyón, a Magura-utca 28. házszám alatti belső telek, — jó karban levő egy négyszobás és külön másik három szobás lakóházzal, sertésóllal, kocsiszinnel, istállóval, sziklába vágott nagy borospincé-vel — szabad kézből eladó. Bővebb fölvilágosítást nyújt megbízásból

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

Viszketegséget, sömört, rüht

legbiztosabban elmulasztja a dr. Flesch-féle

„Skaboform“-kenőcs

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pe-csés dr. Flesch-félét kérjük. — Próbategely 3 korona. Nagy tegely 5 korona. Családi adag 12 korona.

Kapható a gyógyszerárakban, vagy direkt a készítőnél rendelhető: Dr. FLESCHE.

„Korona“ gyógyszerárakban Győr.
Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!

15—

4393—1918. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágysomlyó szilágysomlyói járásá-hoz tartozó szilágynagyfalui körorvosi állás elhalálozás folytán megüresedett, en-nél fogva annak betöltése vált szükségessé s így arra pályázatot hirdetnek.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában elő-írt képesítést igazoló és eddigi alkalmazá-sáról szóló okmányokkal felszerelt kérvé-nyeket hozzám folyó évi október hó 20-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

A kör székhelye Szilágynagyfalu köz-ségében, Szilágysomlyó legvagyonosabb vidékén fekszik. Vasuti állomása, gyógy-tára, posta- és távirdahivatal van. A kör-orvosi körhöz csoportosított községek még: Szilágysomlyó, Szilágysomlyó, Búrgezd, Hal-mosd, Elyüs, Detrehem, Hármaspatak, Márkaszék, Alsókaznacs, Felsőkaznacs, Szi-lágysomlyó, Szilágysomlyó és Ipp községek.

Ezen községek lakosai jómódúak és több nagyobb és középbirtokos lakik a községközségügyi kör községeiben.

Az állás javadalmazása pedig áll:

1) Tiszti fizetés 1600 korona törzsfizetés, mely öt évenként 200—200 korona pótlékkal fog emelkedni.

2) Lakpénz 600 korona.

3) Fuvarátalány 1200 korona.

4) Szabályrendeletileg megállapított di-jazások.

A megválasztandó körorvosnak alapos kilátása lehet arra, hogy a vasuti pályaor-vosi és munkásbiztosító pénztári orvosi állásokat is elnyeri s megszerezheti magá-nak a községközségügyi kör községeiben lakó uradalmi és nagyobb birtokosok ré-szére szükséges magángyakorlatot is és ezeknek lebonyolítása a megválasztandó körorvosra nézve a községek egymáshoz való közelségére és a kiváló jó közleke-dési utakra való tekintettel, könnyen esz-közölhető.

Szilágysomlyó, 1918. szeptember 11.

Nagy Gyula,
főszolgabíró.

BUKOTT

tanulók érdekében forduljanak sürgősen a

ZSOLDOS Tanintézethez

Budapest, VII., Dohány-utca 84.

Telefon 32—40.

Ugyanott a leggyorsabb előkészítés magán-vizsákra, felvételi és érettségi vizsákra.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó“ részére jutányos áron vétetnek fel.